

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 17.03.2022

Vår ref.: 200700282-182/ 200701246-316

Deres ref.: 72426 501 PES/BJA

Kvitfjell vindkraftverk og Raudfjell vindkraftverk – NVE innvilger søknader om endring av tekniske spesifikasjoner og avventer ferdigbehandling av søknader om forlenget varighet

Sammendrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til søknader av 9.7.2021 og 28.10.2021 fra Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig på vegne av Tromsø Vind AS og Raudfjell Vind AS. NVE har i vedtak av i dag innvilget søknaden om endringer i de tekniske spesifikasjoner på s. 2 i de to anleggskonsesjonene. Vi har også innvilget søknaden om økt installert effekt fra 200 MW til 202,1 MW i konsesjonen for Kvitfjell vindkraftverk. Bakgrunnen for NVEs vedtak er at disse endringene ikke medfører nye negative virkninger. Vedtaket kan påklages, se informasjon på siste side. NVE har i eget vedtak av i dag (NVE ref. 201505233-812) også godkjent endringer i utbyggingsløsningen som er beskrevet i miljø-, transport og anleggsplan og detaljplan for Kvitfjell/Raudfjell vindkraftverk.

Når det gjelder punktet om forlenget varighet på de to konsesjonene i søknaden av 9.7.2021, viser vi til at Dorvvošnjárgga siida i brev av 15.2.2022 har anmodet NVE om å sette nye vilkår i de to konsesjonene. Siidaen mener konsesjonene må få nye vilkår om at konsesjonærene må bidra til å sikre at reindriften fortsatt kan eksistere på Sør-Kvaløya. NVE mener søknaden om forlenget varighet bør ses i sammenheng med denne anmodningen. Vi vil derfor ferdigbehandle denne delen av søknaden av 9.7.2021 i forbindelse med at vi tar stilling til anmodningen fra Dorvvošnjárgga siida.

1. Bakgrunn

NVE meddelte den 16.02.2001 konsesjon for å bygge og drive Kvitfjell vindkraftverk. Vedtaket ble ikke påklaget. NVE meddelte den 11.05.2012 konsesjon for å bygge og drive Raudfjell vindkraftverk. Vedtaket ble påklaget. Olje- og energidepartementet stadfestet NVEs konsesjonsvedtak den 26.05.2015.

NVE fattet vedtak om godkjenning av miljø-, transport og anleggsplan (MTA) og detaljplan for Kvitfjell vindkraftverk og Raudfjell vindkraftverk 19.04.2018, og vedtak om godkjenning av MTA- og detaljplan for endret adkomstvei for begge anleggene 12.06.2018.

Kvitfjell vindkraftverk består av 47 vindturbiner, og Raudfjell vindkraftverk består av 20 vindturbiner. Begge vindkraftverkene er satt i drift. Konsesjonene gir konsesjonærene rett til å drive vindkraftverkene i inntil 25 år.

Tromsø Vind AS og Raudfjell Vind AS (heretter omtalt som konsesjonærene) søkte i 2017 om forlenget varighet på konsesjonene fra 25 til 30 år, samt endring av tekniske spesifikasjoner for transformatorstasjoner og interne jordkabler. I første halvdel av 2021 ble NVE oppmerksom på at denne søknaden ikke var behandlet av oss. Vi kontaktet da konsesjonærene, og ba om en oppdatert søknad. Denne ble mottatt 9. juli 2021, og dette dokumentet omhandler denne søknaden.

NVE ble høsten 2021 orientert om at hver av vindturbinene i vindkraftverkene hadde fått økt sin installerte effekt fra 4,2 til 4,3 MW som følge av en programvareoppdatering. Vi ba da konsesjonæren om å vurdere å søke om endring av samlet installert effekt for Kvitfjell vindkraftverk. Denne søknaden ble mottatt 28.10.2021, og dette dokumentet omhandler også denne søknaden.

2. Presentasjon av søknadene

Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS har sendt en søknad datert 9.7.2021 til NVE på vegne av konsesjonærene. Tabell 1 og 2 nedenfor viser endringene det søkes om i hver av de to konsesjonene.

Tabell 1: Omsøkte endringer i konsesjonen for Kvitfjell vindkraftverk

Omsøkte endringer Kvitfjell vindkraftverk	Gjeldende konsesjon	Omsøkt endring
Endring av vilkår nr. 1 om konsesjonens varighet	25 års varighet fra det tidspunkt anlegget settes i drift, dog ikke utover 01.06.2045	Fem år forlenget varighet
Endring av strekpunkt nr. 4 på s. 2 om elektriske anlegg	En transformatorstasjon med 2 stk. transformatorer med hver ytelse 70 MVA og omsetning 132/22, 33 eller 45 kV	En transformatorstasjon med 2 stk. transformatorer hver med ytelse 115 MVA og omsetning 132/33 kV.
Endring av strekpunkt nr. 5 på s. 2 om elektriske anlegg	En transformatorstasjon med 1 stk. transformatorer hver med ytelse 70 MVA og omsetning 132/22, 33 eller 45 kV.	Strekpunktet fjernes fra konsesjonen

Tabell 2: Omsøkte endringer i konsesjonen for Raudfjell vindkraftverk

Omsøkte endringer Raudfjell vindkraftverk	Gjeldende konsesjon	Omsøkt endring
Endring av vilkår nr. 1 om konsesjonens varighet	25 års varighet fra det tidspunkt anlegget settes i drift, dog ikke utover 01.06.2045	Fem år forlenget varighet
Endring av kulepunkt nr. 2 på s. 2 om elektriske anlegg	Inntil tre transformatorstasjoner internt i vindkraftverket, hver med omsetning 132/22 kV og ytelse 60 MVA.	En transformatorstasjon med omsetning 132/33 kV og ytelse 95 MVA.
Endring av kulepunkt nr. 3 på s. 2 om elektriske anlegg	22 kV spenningsnivå i det interne kabelnettet	33 kV spenningsnivå i det interne kabelnettet

Endringene av de ulike strekpunktene på s. 2 i de to søknadene er begrunnet med at konsesjonene må oppdateres for å reflektere de tekniske installasjonene som er beskrevet i MTA- og detaljplan for anleggene, og som nå er ferdig bygget.

Konsesjonærene begrunner søknaden om forlenget varighet på konsesjonene med at det vil gi nærmere 4,0 TWh ny, fornybar energi basert på de samme kapitalinvesteringene og de samme naturinngrepene. De skriver at anlegget er designet for en levetid på 30 år, og at en driftsperiode på 25 år vil gi en suboptimal utnyttelse av materialene og komponentene. Søknaden begrunnes også med økte skatteinntekter, samt at anlegget reduserer nettapet og øker forsyningssikkerheten i regionen. Vedlagt søknaden følger en uttalelse fra nettselskapet Arva, hvor de stiller seg positive til forlenget driftsperiode.

Videre skriver konsesjonærene at forlenget varighet ikke innebærer fysiske endringer i anlegget, planområdet eller nye naturinngrep. Etter deres syn er det ikke grunnlag for å anta at en forlengelse av konsesjonenes varighet medfører vesentlige virkninger for fuglelivet i området, sammenlignet med de første 25 årene. Om øvrige miljøvirkninger skriver de anleggene ikke tidligere er ansett å gi vesentlige samlede virkninger for annen fauna eller naturtyper i planområdene og tilgrensende områder. Konsesjonærene mener at en forlengelse av konsesjonstiden utvilsomt er samfunnsøkonomisk lønnsomt, og at de omsøkte endringene ikke gir nye virkninger som ikke er kommentert og saksbehandlet tidligere. De skriver også at det ble uttrykt fra NVEs side i 2017 at det kunne forventes at konsesjonens varighet ville bli forlenget, og mener de omsøkte endringene er reflektert i tidligere saksbehandling av MTA- og detaljplan.

Det framgår også av søknaden at konsesjonærene mener forlenget konsesjonsperiode er i tråd med NVEs praksis i liknende saker. De viser til at NVE kun har avslått tilsvarende søknad for ett vindkraftverk (Guleslettene vindkraftverk). Konsesjonærene mener den saken er særegen. De skriver at NVE i det avslaget la vekt på at krevende vindforhold kan

påvirke vindturbinenes levetid, og at konsesjonen har vilkår om etterundersøkelser av virkninger for trekkende fugl. Konsesjonærene skriver at tidligere behandling av søknader/planer ikke har avdekket tilsvarende særlige forhold for deres anlegg.

Videre har Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS sendt en søknad datert 28.10.2021 til NVE på vegne av konsesjonæren om å endre økt installert effekt i Kvitfjell vindkraftverk til 202,1 MW. Ifølge søknaden har en programvareoppdatering økt den installerte effekten i hver av vindturbinene fra 4,2 MW til 4,3 MW. Denne endringen medfører ingen fysiske endringer i vindturbinene.

3. Om NVEs behandling av søknadene

3.1. Søknaden av 9.7.2021

NVE sendte søknaden av 9.7.2021 på høring 2.9.2021 med frist for uttalelse 15.10.2021. Følgende fikk søknaden på høring: Avinor AS, BRENSHOLMEN SOMMARØY VANNVERK SA, Forsvarsbygg, Forum for natur og friluftsliv Troms, Gudmund Sundlisæter, Kattfjord Utviklingslag, Kvaløya / Sallir reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 14, Troms, Kvaløya / Sallir reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 14, Troms v/Per Lars Kitti, KVITFJELLET SKILAG, LA NATUREN LEVE, Luftfartstilsynet, Mattilsynet, MOTVIND NORGE, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, Naturvernforbundet i Troms, Norges Televisjon AS, Reiulf Aleksandersen, Risten Turi Aleksandersen, Sametinget / Samediggi, Sjøtun/Sandneshamn utmarkslag, STATNETT SF, STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK, Troms Kraft Nett AS, TROMS OG FINNMARK FYLKESKOMMUNE, Tromsø kommune, Unni Yttergård.

NVE mottok ni høringsuttalelser. Disse er oppsummert i tabell 3 nedenfor.

Tabell 3: Oppsummering av høringsuttalelser til søknaden av 9.7.2021

Høringspart	Dato	Sentrale poenger
Avinor AS	13.09.2021	Ingen merknader
Dorvošnjárgga siida v/ Reiulf Aleksandersen og Risten Turi Aleksandersen	12.09.2021	Kan ikke akseptere at konsesjonsperioden forlenges, fordi vindkraftverkene medfører store ulemper for siidaens reindrift
Sametinget	07.10.2021	Minner om viktigheten av dialog med Sállir/Kvaløy reinbeitedistrikt om mulige konsekvenser av endringen. Er opptatt av at ev. konsekvenser for reinbeitedistriktet blir tatt hensyn til og skriver at det kan være aktuelt med avbøtende tiltak.
Lars Morten Lervik	14.10.2021	Er grunneier i Kvitfjell vindkraftverk, og mener konsekvensene av de omsøkte endringene for grunneierne og den eksisterende låneavtalen ikke er redegjort for. Motsetter seg endring av

		konsesjonsvilkår inntil dette foreligger med et tilfredsstillende resultat.
Sjøtun/Sandneshamn Utmarkslag SA v/ Kim- Runar Dalberg Olsen	15.10.2021	Mener NVE ikke bør innvilge forlenget konsesjonstid på nåværende tidspunkt. Anbefaler å først innhente erfaringer fra driftsperioden knyttet til oppfølgingsplanen for fugl, omfang av iskast og sameksistens med reindriften, og evaluere disse.
Naturvernforbundet i Troms	14.10.2021	Er sterkt imot forlenget konsesjonstid, og støtter La Naturen Leve sin høringsuttalelse
La Naturen Leve	15.10.2021	Mener forlengelse av konsesjonen fra 25 til 30 år ikke må innvilges. Begrunner dette med negative virkninger knyttet til bl.a. støy, lysmerking, iskast, reiseliv og reindrift. Mener det er for tidlig å fastslå hvor lenge vindturbinene på Kvitfjell og Raudfjell kan driftes, og at dersom investeringen er gjort med forventning om lengre driftsperiode enn det som er konsesjonsgitt er det en kalkulert risiko.
Tromsø kommune v/ miljø, klima- og samferdselsutvalget	12.10.2021	Tromsø kommune anbefaler ikke å innvilge utvidet konsesjon, så lenge det ikke er skriftlig dokumentert over for Tromsø kommune at istandsetting er ferdigstilt, tidligere miljøproblemer og forurensning er ryddet opp.
Troms og Finnmark fylkeskommune	15.10.2021	Viser til landskapskonsekvenser, drikkevann, reindrift og friluftsliv, og ser det som en forutsetning at dagens miljøproblemer rundt vindkraftverket er løst før det gis utvidet konsesjon. Støtter Tromsø kommunes uttalelse, og anbefaler at det stilles krav om evaluering av dagens konsesjon og hvorvidt vilkår og krav er fulgt opp før det gis utvidet konsesjon for vindkraftverket.

NVE sendte hhv. 16.11.2021 og 30.11.2021 forespørsler om konsultasjon til de to siidaene i Kvaløya/Sallir reinbeitedistrikt. Det ble gjennomført konsultasjonsmøte med Dorvošnjárgga siida v/ Reiulf Aleksandersen og Risten Turi Aleksandersen den 7.1.2022. Protokollen fra konsultasjonen ble godkjent 4.2.2022, NVE ref. 200700282-180/200701246-314. NVE har ikke fått respons på henvendelsen til den andre siidaen i distriktet.

3.2. Søknaden av 28.19.2021

NVE ble høsten 2021 orientert om at hver av vindturbinene i vindkraftverkene hadde fått økt sin installerte effekt fra 4,2 til 4,3 MW som følge av en programvareoppdatering. Dette medførte at samlet installert effekt i Kvitfjell vindkraftverk gikk fra 197,4 MW til 202,1 MW. I anleggskonsesjonen for Kvitfjell vindkraftverk av 17. april 2015 (NVE ref. 200700282-21) er det spesifisert i første strekpunkt på side 2 at:

"Kvitfjell vindkraftverk med en samlet installert effekt på 200 MW. Dersom valg av turbinstørrelse medfører vesentlig endret installert effekt i vindkraftverket, må konsesjonær søke NVE om tillatelse til endret installert effekt."

I MTA- og detaljplan for anlegget, som ble godkjent av NVE 19.04.2018, er det beskrevet et anlegg med samlet installert effekt på 197,4 MW. Dette ble ikke vurdert som en vesentlig endret installert effekt, jf. sitatet fra konsesjonen ovenfor. NVE viser til at endringen som nå er omsøkt (2,1 MW) er mindre enn den som ble godkjent i vedtaket av 19.04.2018 (2,6 MW). Slik strekpunktet i konsesjonen er formulert, mener vi at endringen i installert effekt fra 200 MW til 202,1 MW ikke nødvendigvis er konsesjonspliktig. Endringen utløser imidlertid uansett behov for å søke om endring av godkjent MTA- og detaljplan. Da NVE ble gjort kjent med endringen i samlet installert effekt hadde vi allerede en søknad om konsesjonsendringer til behandling. NVE vurderte det derfor som hensiktsmessig at konsesjonær også søkte om endring av punktet om samlet installert effekt, slik at en ev. oppdatert konsesjon også på dette punktet kunne gjenspeile den faktiske utbyggingsløsningen. Vi ba derfor konsesjonæren om å vurdere å søke om å endre spesifikasjonen av samlet installert effekt også, noe de gjorde. NVE har derfor behandlet effektøkningen som en konsesjonsendring.

Det framgår av søknaden at økningen i installert effekt kommer av en programvareoppdatering, og ikke medfører nye eller endrede virkninger for miljø- eller samfunnsinteresser. NVE har derfor funnet det ubetenkelig å unnlate høring av denne søknaden, jf. forvaltningsloven §16. Søknaden var likevel beskrevet i forespørslene om konsultasjon til de to siidaene i reinbeitedistriktet, og inngikk i konsultasjonen med Dorvvošnjárgga siida 7.1.2022.

4. NVEs vurdering av søknadene

4.1. Søknaden av 9.7.2021 om endring av tekniske spesifikasjoner

NVE konstaterer at konsesjonærene søker om å endre de tekniske spesifikasjonene som er oppgitt i anleggskonsesjonene, slik at konsesjonsdokumentene samsvarer med det som faktisk er bygget i Kvitfjell vindkraftverk og Raudfjell vindkraftverk. Vi har ikke mottatt høringsuttalelser eller andre innvendinger knyttet til denne delen av søknaden.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, jf. naturmangfoldloven § 7. Vi viser til at de omsøkte endringene av tekniske spesifikasjoner ikke medfører fysiske endringer i anleggene. Endringene vil etter vår vurdering derfor ikke gi nye negative virkninger for naturmangfold

sammenlignet med det som ble vurdert i NVEs godkjenningsvedtak av 19.04.2018 om MTA- og detaljplan. Vi har derfor ikke gjort nye vurderinger av naturmangfoldloven §§ 8-12.

Etter NVEs vurdering er det ingen forhold i denne saken som tilsier at søknaden om å endre de tekniske spesifikasjonene for transformatorstasjonene og det interne kabelnettet i vindkraftverkene ikke bør innvilges. Vi minner samtidig konsesjonær på viktigheten av å overholde alle krav i anleggskonsesjonsdokumentene. Selv om konsesjonærene søkte om endringene før de aktuelle komponentene ble installert, er det konsesjonærens ansvar å sørge for å ha alle nødvendige tillatelser på plass før anleggsarbeidet igangsettes og bygge anleggene i tråd med gjeldende konsesjon og godkjente planer.

4.2. Søknaden av 28.10.2021 om økt installert effekt i Kvitfjell vindkraftverk

NVE konstaterer at den omsøkte endringen av installert effekt i vindturbinene i Kvitfjell vindkraftverk ikke medfører nye, negative virkninger for miljø- eller samfunnsinteresser. Økningen innebærer ingen fysiske eller synlige endringer i vindturbinene i anlegget.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, jf. naturmangfoldloven § 7. Den omsøkte endringen vil etter vår vurdering ikke gi nye negative virkninger for naturmangfold sammenlignet med det som ble vurdert i NVEs godkjenningsvedtak av 19.04.2018 om MTA- og detaljplan. Vi har derfor ikke gjort nye vurderinger av naturmangfoldloven §§ 8-12.

Som følge av en oppgradering av den interne softwaren i vindturbinene, kan anleggets samlede installerte effekt økes med 2,1 MW. NVE konstaterer at dette gir økt kraftproduksjon fra anlegget. Vi mener økt kraftproduksjon uten nye eller endrede virkninger for allmenne interesser er samfunnsmessig rasjonelt. Etter NVEs vurdering bør søknaden om endret installert effekt i Kvitfjell vindkraftverk innvilges.

4.3. Søknaden av 9.7.2021 om forlenget varighet på konsesjonene

NVE viser til protokollen fra konsultasjonen med Dorvvošnjárgga siida den 7.1.2022 og siidaens høringsuttalelse i saken. Dorvvošnjárgga siida mener dagens situasjon ikke muliggjør sameksistens mellom reindriften og vindkraftverket i vintersesongen. Vi viser videre til brev fra Dorvvošnjárgga siida til NVE av 15.2.2022. I brevet ber siidaen om at NVE endrer konsesjonene og setter nye vilkår som pålegger konsesjonærene å bidra til å sikre at reindriften fortsatt kan eksistere på Sør-Kvaløya i vindkraftverkernes driftsfase. NVE mener søknaden om forlenget varighet bør ses i sammenheng med denne anmodningen. Vi har derfor ikke tatt stilling til denne delen av søknaden av 9.7.2021, og vil ferdigbehandle den i forbindelse med at vi tar stilling til anmodningen fra Dorvvošnjárgga siida.

5. NVEs vedtak

I medhold av energiloven § 3-1 innvilger NVE søknadene av 9.7.2021 og 28.10.2021 fra Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig på vegne av Tromsø Vind AS og Raudfjell Vind AS om endring av tekniske spesifikasjoner i anleggskonsesjonene for Kvitfjell vindkraftverk og Raudfjell vindkraftverk. NVE har i vedtaket lagt vekt på at disse endringene ikke medfører nye negative virkninger for miljø- eller samfunnsinteresser. Vi har i dag utstedt oppdaterte

konsesjonsdokumenter for Kvitfjell vindkraftverk og Raudfjell vindkraftverk med disse endringene.

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

NVE har foreløpig ikke realitetsbehandlet punktene i søknaden av 9.7.2021 som omhandler forlenget varighet på de to konsesjonene. Vi vil ferdigbehandle denne delen av søknaden i forbindelse med at vi tar stilling til overnevnte anmodning fra Dorvošnjárgga siida.

6. Orientering til grunneiere og rettighetshavere

NVE ber Tromsø Vind AS og Raudfjell Vind AS om å orientere grunneiere og rettighetshavere om NVEs vedtak av i dag og retten til å klage. Vi ber dere sende en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen til nve@nve.no.

Med hilsen

Inga Katrine Johansen Nordberg
direktør

Erlend Bjerkestrand
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Vedlegg:

Oppdatert anleggskonsesjon for Raudfjell vindkraftverk (NVE ref. 200701246)
Oppdatert anleggskonsesjon for Kvitfjell vindkraftverk (NVE ref. 200700282-183)

Mottakerliste:

Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS
TROMSØ VIND AS
RAUDFJELL VIND AS

Kopimottakerliste:

STATNETT SF
TROMSØ KOMMUNE
TROMSØ KOMMUNE - Roy Fossum
Forsvarsbygg
ARVA AS
Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Luftfartstilsynet
Sametinget / Samediggi
Avinor AS

Mattilsynet

Naturvernforbundet i Troms

Forum for natur og friluftsliv Troms

LA NATUREN LEVE

Kvaløya / Sallir reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 14, Troms

Kvaløya / Sallir reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 14, Troms - Per Lars Kitti

Kvaløya / Sallir reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 14, Troms - Reiulf Aleksandersen

Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS - Bastian Jansen

Norges Televisjon AS

Risten Turi Aleksandersen

Unni Yttergård

KVITFJELLET SKILAG

Sjøtun/Sandneshamn utmarkslag

BRENSHOLMEN SOMMARØY VANNVERK SA

Gudmund Sundlisæter

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK

MOTVIND NORGE

Prime Capital AG - Stephan Klepsland

Lars Morten Lervik

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.